

การพัฒนาและแปรรูปพืชสมุนไพรเพื่อใช้ในการป้องกันกำจัดเหามนุษย์ (1)

Development and Processing of Medicinal Plants for Controlling

Human Head Louse

บทคัดย่อ

T167126

การศึกษาการใช้สารสกัดจากพืชพื้นเมือง พืชสมุนไพร ที่สกัดด้วยน้ำ และเอทิลแอลกอฮอล์ และแชมพูพืชสมุนไพร ในการการป้องกันกำจัดเหามนุษย์ (Human Head Louse ,*Pediculus capitis* DeGeer:Phthiraptera) ผลการทดลองพบว่า สารสกัดจากพืชพื้นเมืองที่ให้ผลดีที่สุดในการทดลองคือ สารสกัดจากสลอด(*Croton tiglium* Linn.: Euphorbiaceae)ด้วยเอทิลแอลกอฮอล์ ความเข้มข้น 10.0% โดยมีผลทำให้เหาตาย 90.0 และ 100% หลังการทดลอง 30.0 และ 60.0 นาที ตามลำดับ และมีค่า LT_{50} = 223.61 นาที สารสกัดจากพืชสมุนไพรที่ให้ผลดีที่สุดในการทดลอง คือ สารสกัดจากมะแว้งเครือ(*Solanum trilobatum* L.: Solanaceae) และสารสกัดจากกระเทียม (Wild Ginger, *Zingiber zerumbet* Smith.: Zingiberaceae) ด้วยเอทิลแอลกอฮอล์ ความเข้มข้น 10.0% โดยมีผลทำให้เหาตาย 96.0% หลังการทดลอง 30.0 นาที และมีค่า LT_{50} = 2.46 ,20.01 นาที ตามลำดับ แชมพูพืชสมุนไพรที่มีประสิทธิภาพกำจัดเหาที่ดีที่สุดในการทดลอง คือ แชมพูขมิ้นชัน และแชมพูชะพลู ซึ่งมีผลทำให้เหาตาย 100% หลังการทดลอง 3.0 นาที และมีค่า LT_{50} = 0.57 นาที ซึ่งแชมพูทั้งสองชนิดนี้ยังไม่ทำให้เกิดการระคายเคืองต่อผิวหนังของกระต่ายทดลอง หลังการทดลอง 1.0, 12.0,24.0,48.0 และ 72.0 ชม.

Abstract

TE167126

The application of the extracts from native plants and medicinal plant with water and ethyl alcohol and medicinal plant shampoos were carried out to control human head louse (*Pediculus capitis* DeGeer. : Phthiraptera). The extract from native plant, showed that the extract from croton(*Croton tiglium* Linn. ; Euphorbiaceae) with ethyl alcohol ,10.0% concentrations had the greatest effect in controlling head louse ,which 90.0 and 100% mortality occurred at 30.0 and 60.0 minute, respectively and LT_{50} = 23.61 minute. The extracts from ma waeng khrua (*Solanum trilobatum* L.: Solanaceae) and wild ginger (*Zingiber zerumbet* Smith : Zingiberaceae) with ethyl alcohol ,10.0% concentrations had the greatest effect in controlling head louse ,which 96.0% , LT_{50} = 2.46 and 20.21 minute, respectively. The result indicates high efficiency of Turmeric Shampoo and Cha phlu shampoo for the control head louse,which 100% mortality and LT_{50} = 0.57 minute. No irritation was found in experimental rabbit skin receiving turmeric shampoo and cha phlu shampoo at 1.0,12.0,24.0, 48.0 and 72.0 hr.